<table>
<tr><td>1.</td><td>Наслов на наставниот предмет</td><td colspan="5">Предметна програма од прв циклус на студии
Државна регулација на бизнисот</td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Код</td><td colspan="5">ECN 410</td></tr>
<tr><td>3.</td><td>Студиска програма</td><td colspan="5">Економија</td></tr>
<tr><td>4.</td><td>Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)</td><td colspan="5">Универзитет „Св Кирил и Методиј“ во Скопје
Економски факултет - Скопје</td></tr>
<tr><td>5.</td><td>Степен (прв, втор, трет циклус)</td><td colspan="5">прв</td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Академска година /семестар</td><td>Четврта година/летен семестар</td><td>7.</td><td>Број на ЕКТС-кредити</td><td colspan="2">7,5</td></tr>
<tr><td>8.</td><td>Наставник</td><td colspan="5">Проф. д-р Трајко Славески</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>Предуслови за запишување на предметот</td><td colspan="5">Микроекономија</td></tr>
<tr><td>10.</td><td colspan="6">Цели на предметната програма (компетенции):
По завршувањето на наставата и положувањето на овој предмет, студентите треба да бидат способни:
• за разбирање на функционирањето на пазарот и пазарните структури стекнати со изучување на микроекономијата;
• за логиката за интервенција на државата во областа на унапредување на конкуренцијата како основа за ефикасно функционирање на пазарот. Преку компаративен пристап, при што особено акцентот е ставен на политиката на Европската унија во овој домен, се стекнува претстава за правилата на однесување на претпријатијата во меѓународниот бизнис;
• без оглед дали во иднина студентите ќе бидат ангажирани во приватниот или јавниот сектор, знаењата стекнати со изучување на овој предмет се драгоцени. Приватните претпријатија се соочени со мерките на државата за регулирање на некои состојби на пазарот. Исто така, често претпријатија ќе бидат во состојба да побараат помош од државата во спречувањето на одреден вид недозволено однесување на нивните конкуренти кои ја нарушуваат конкуренцијата. Оние колеги кои ќе се одлучат за кариера во јавниот сектор (јавни претрпијатија, агенции и управи за регулација или унапредување на конкуренцијата, други државни или владини органи и слично) ќе бидат оспособени да дадат свој придонес, како економски аналитичари во подобрувањето на функционирањето на пазарниот механизам.</td></tr>
<tr><td>11.</td><td colspan="6">Содржина на предметната програма:
Изучувањето на материјата по овој предмет треба да им овозможи на студентите да навлезат во областа на индустриската организација, политиката за унапредување на конкуренцијата и регулацијата. Индустриската организација ги изучува различните економски фактори што влијаат врз структурата на пазарот (бројот и големината на претпријатијата) и однесувањето на претпријатијата (конкурентски стратегии). Оттаму, прашањата сврзани со влезот во одредена дејност, политиката на утврдување на цените и стратегијата со производите, технологијата и пазарната побарувачка влијаат врз бројот и големината на претпријатијата во даден момент на рамнотежа на пазарот. Стратешките интеракции на претрпијатијата резултираат во нивоа на производство во услови на пазарна рамнотежа, квалитет на производите и рекламирање. Во дејностите во кои што постојат услови за конкуренција, но од</td></tr>
</table>

	различни причини таа е попречена или пригушена (злоупотреба на монополска положба, вертикални ограничувања на пазарот, тајно договарање и друго) државата спроведува мерки за зголемување на степенот на конкуренција. Регулацијата се спроведува во дејности во кои се цени дека не постојат услови за конкуренција или пак конкуренцијата, од општествена гледна точка непрактична (на пр., природен монопол). Покрај економскиот пристап, во изучувањето на регулацијата се користи и пристапот од аспект на политичката економија, при што фокусот на вниманието се концентрира врз некои феномени од функционирањето на институциите и државните агенции.					
12.	Методи на учење: Предавања со презентации, интерактивни предавања, тимска работа, гостин на предавања, студии на случај, изработка и презентација на стручен труд					
13.	Вкупен расположив фонд на време	7.5 ЕКТС x 30 часови=225 часови				
14.	Распределба на расположивото време	60+30+30+15+90 =225 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања-теоретска настава	60 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	30 часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Семинарски/стручен труд/проект/истражување (презентација:писмена и усна)	30 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	15 часови		
		16.3.	Домашно учење	90 часови		
17.	Начин на оценување	80+10+10 = 100 бода				
	17.1.	Тестови	80 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	10 бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Реализирани активности				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Интерна евалуација и анкета				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Карлтон, Денис В. и Џефри М.	*Модерна индустриска организација*	Табернакул, Скопје	2010

			Перлоф	(превод од англиски)		
		2.	Славески, Т.	*Приватизација, пазар, држава*	Екопрес, Скопје	1997
		3.	Славески, Т. и В. Николова	*Државната регулација на бизнисот* (учебник во подготовка)		2022
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Motta, M.	*Competition Policy: Theory and Practice*	Cambridge University Press	2004
		2.	Train, K.	*Optimal Regulation: The Economic Theory of Natural Monopoly*	The MIT Press	1991
		3.	Waldman, D.E. and E.J. Jensen	*Industrial Organization: Theory and Practice* 4thed.	Pearson Education, Inc.	2013
		4.	Viscusi, W.K., J.E. Harrington, and D.E.M. Sappington	*Economics of Regulation and Antritrust, 5th ed.*	The MIT Press	2018
		5.	Fumagalli, Ch., M. M0tta, and C. Calcagno	*Exclusionary Practices: The Economics of Monopolisation and Abuse of Dominance, 1st Edition*	Cambridge University Press	2018
		6.	Фити, Т.	*Новата микроекономија и државната регулација*	МАНУ	2008
		7.	Службен весник на РМ	*Закон за заштита на конкуренцијата*	*Службен весник на РМ, бр. 4/05*	17 јануари 2007